

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/49/2024
Identifikačné číslo spisu:	6120428700
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6120428700.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu A. H., narodeného XX. V. XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX N., zastúpeného Advokátska kancelária Consiliaris, s. r. o., so sídlom Ružová dolina 8, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 301, proti žalovanej ŠMAUZER, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 116, 901 01 Malacky, IČO: 35 687 100, zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Mikulášom, so sídlom Nejedlého 29, 841 02 Bratislava, o zaplatenie 4 212 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/46/2022-815 z 12. júna 2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Malacky (ďalej aj „súd prvej inštancie“) výrokom I. rozsudku č. k. 27Cb/5/2021-658 z 10. septembra 2021 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 212 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 11. októbra 2020 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,5 % denne zo sumy 4 212 eur od 11. októbra 2020 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. rozsudku priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) výrokom I. rozsudku č. k. 3Cob/46/2022-815 z 12. júna 2024 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a výrokom II. priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou dňa 18. novembra 2020 domáhal proti žalovanej zaplatenia dlžnej sumy 4 212 eur titulom nájomného za mesiac október 2020 v zmysle uzavretej podnájomnej zmluvy z 28. februára 2018 (bod III.1 podnájomnej zmluvy), úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4 212 eur od 11. októbra 2020 do zaplatenia, zmluvnej

pokuty 0,5 % denne zo sumy 4 212 eur od 11. októbra 2020 do zaplattenia a paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur. Medzi stranami sporu nedošlo k platnému a účinnému prijatiu dodatku č. 1 k podnájomnej zmluve a k zníženiu nájomného, žalobca preto dôvodne vystavil žalovanej faktúru č. 023 v sume 4 212 eur, ktorou jej vyúčtoval nájomné za mesiac október 2020.

4. Odvolací súd prejednal vec podľa § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) bez nariadenia pojednávania, a to v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania a po oboznámení sa s obsahom spisu, dôvodmi odvolania žalovanej a vyjadrením žalobcu v odvolacom konaní dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

5. Odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne skutočnosti spôsobilé spochybniť závery súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu preukázaného predloženými dôkazmi a takto zistený skutkový stav následne aj správne právne posúdil. V celom rozsahu sa preto stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a len na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalovanej uviedol nasledovné:

6. Žalovaná v odvolaní navrhla, aby odvolací súd vyhovel žalobe v časti istiny 2 808 eur (znížené nájomné v zmysle dodatku č. 1) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

7. Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd preukázané, že žalobca dočasne znížil nájomné a vyvíjal aktivitu smerujúcu k uzavretiu dodatku č. 1 k podnájomnej zmluve, avšak v spore nebolo preukázané, že by k uzavretiu tohto dodatku aj došlo. V tomto smere súdu prvej inštancie nebol predložený dôkaz, z ktorého by vyplývalo dodržanie procesu uzatvárania zmlúv v zmysle § 43 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“), a teda nebolo preukázané, že žalovaná včas akceptovala žalobcov návrh dodatku č. 1 tak, že by došlo k zmene podnájomnej zmluvy v znení jej dodatku. Súd prvej inštancie preto dospel k správne záveru, že nájomné zostalo nezmenené a správne bolo žalobcom fakturované vo výške žalovanej istiny.

8. Žalovaná v odvolacom konaní doplnila svoju právnu argumentáciu o absolútnu neplatnosť podnájomnej zmluvy, odkazujúc na iné súdne konanie. K uvedenému odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie nezistil absolútnu neplatnosť podnájomnej zmluvy a žalovaná odvolaciu súdu nepreukázala splnenie zákonných dôvodov pre uplatnenie novoty v odvolacom konaní, pričom odvolacie dôvody po podaní odvolania už nemožno rozširovať. Žalobca ukončil podnikateľskú činnosť dňa 30. novembra 2023, pričom predmetom sporu je zaplattenie faktúry za mesiac október 2020, t. j. počas trvania podnájomnej zmluvy a podnikateľskej činnosti žalobcu. Keďže v konaní nebolo preukázané platné uzavretie dodatku č. 1 k podnájomnej zmluve, nedošlo platne a záväzne k zmene zmluvne dohodnutej výšky nájomu. Pokiaľ žalobca fakturoval nižšiu sumu v určitom období, dialo sa tak bez zmluvného základu, na základe vlastnej vôle žalobcu, ktorá nebola záväzujúca pre ďalšie obdobie. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalovanej, že žalobca zníženou fakturáciou akceptoval dodatok ako uzavretý, keďže zo správania zmluvných strán nemožno vyvodiť takýto záver. Žalovaná nepreukázala svoje tvrdenie, že žalobcom podpísané znenie dodatku č. 1 bolo ňou podpísané a žalobcovi doručené poštou riadne a včas (nevyplýva to z predložených listín), teda nepreukázala, že včas akceptovala dodatok č. 1 k podnájomnej zmluve. V tomto smere žalovaná nepredložila žiadny doklad o doručení podpísaného dodatku č. 1 žalobcovi pred odvolaním návrhu dodatku č. 1 zo strany žalobcu, pričom podnájomnú zmluvu bolo možné meniť iba písomne, formou podpísaného dodatku. Na základe uvedeného nebolo možné dospieť k záveru o existencii platného dodatku č. 1 k podnájomnej zmluve.

9. Odvolací súd sa nestotožnil ani s názorom žalovanej, že dochádza k využívaniu situácie, kedy žalovaná nezaslala ňou podpísaný dodatok žalobcovi doporučene alebo na doručenkú. Poukázal na to, že súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal so skutkovými tvrdeniami strán sporu ohľadom procesu doručovania návrhu dodatku, akceptácie a odvolania návrhu dodatku. Keďže nebola preukázaná existencia platnej dohody o znížení nájomu, pričom neplatnosť podnájomnej zmluvy nebola preukázaná,

súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. S poukazom na uvedené nemožno súhlasiť s tvrdením žalovanej, že sa nedostala do omeškania so zaplatením faktúry, keďže nemohla pristúpiť ani k jej čiastočnej úhrade. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca (správne má byť uvedené žalovaná - pozn. dovolacieho súdu) mohla zaplatiť nájomné riadne a včas v zmysle vystavenej faktúry a keďže tak neurobila, dostala sa do omeškania, ako správne uviedol v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Z dôvodu omeškania žalovanej vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania priznané súdom, nárok na zmluvnú pokutu, ako aj paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur.

10. Pretože žalovaná v podanom odvolaní relevantným spôsobom nespochybnila a ani nevyvrátila závery súdu prvej inštancie, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP potvrdil, vrátane závislého výroku o trovách konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 CSP s návrhom, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolačný súd“ alebo „NS SR“) rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žalovanej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. Dovolateľka namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý iba skonštatoval, že sa stotožnil s úvahami súdu prvej inštancie a nedoplnil, resp. neuviedol žiadne vlastné úvahy, hoci v rámci konania neboli vyriešené zásadné otázky. Námietku absolútnej neplatnosti zmluvy nemožno považovať za novotu. Súdy oboch inštancií sa mali touto otázkou zaoberať ex offio, keďže museli skúmať materiálnu opodstatnenosť uplatňovaného nároku. Keďže gro priznaného nároku tvorí práve zmluvná pokuta, ktorá niekoľkonásobne prevyšuje uplatňovanú istinu a nárok na zmluvnú pokutu sa viaže na platnosť uzavretej písomnej zmluvy, mala za to, že táto skutočnosť nebola žiadnym spôsobom skúmaná. Rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje aj viaceré gramatické chyby a štylizácie viet, ktoré nedávajú zmysel, čím napadnuté rozhodnutie nezodpovedá kritériám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP.

13. Súd prvej inštancie zasiahol do práva žalovanej na spravodlivý proces tým, že neprijateľným spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie, čo je možné kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“) a odvolací súd sa nevysporiadal s právnou problematikou, ktorú žalovaná v rámci svojej obrany namietala (najmä doručenie dodatku a neplatnosť zmluvy o podnájme).

14. Dovolateľka poukázala na to, že v obdobnej veci rozhodol Okresný súd Malacky rozsudkom č. k. 4C/109/2020-286 z 27. októbra 2023 odlišne, keď ex offio skúmal hmotnoprávnu stránku uplatneného nároku žalobcu a dospel k záveru, že uplatnený nárok nie je možné priznať na základe podnájomnej zmluvy, ktorú považoval za absolútne neplatnú. V prípade istiny a príslušenstva preto vychádzal z bezdôvodného obohatenia a nárok na zmluvnú pokutu v plnom rozsahu zamietol. Uvedené konanie nie je právoplatne skončené, keďže bolo napadnuté odvolaním zo strany žalobcu, avšak poukázala na to, že rozhodovanie súdu prvej inštancie je „značne nekonzistentné“, čo neposkytuje právnu istotu sporovým stranám.

15. Dovolateľka ďalej poukázala aj na to, že žalobca dňa 30. novembra 2023 ukončil podnikanie ako fyzická osoba - živnostník (čo v odseku 11. odôvodnenia konštatoval aj odvolací súd), pričom tento fakt podľa jej názoru podporuje tvrdenie o absolútnej neplatnosti nájomnej zmluvy uzavretej medzi A. H. a G. H. na strane prenajímateľa a nájomcom A. H. A. A., na ktorú nadväzuje podnájomná zmluva uzavretá medzi žalobcom (A. H. ako nepodnikateľ) a žalovanou.

16. S poukazom na uvedené dovolateľka namietala, že súdy nižšej inštancie nedostatočne odôvodnili

svoje rozhodnutia a nevysporiadali sa so skutočnosťami zásadného charakteru, ktoré bližšie rozvinula v odôvodnení dovolania. Žalovaná podala dovolanie aj podľa § 421 ods. 1 CSP s poukazom na to, že súdy nižšej inštancie dospeli k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, ktoré sa týka uplatňovaného nároku.

17. K dovolaniu žalovanej sa žalobca písomne nevyjadril.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania sa najskôr zaoberal tým, či je dovolanie prípustné.

19. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

20. Podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky: a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) ktorá je rozhodovaná rozdielne.

22. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Zo zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky jeho prípustnosti vyplývajúce v danom prípade z ustanovení § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

23. Relevantnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces sa rozumie nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktorý tak zároveň znamená porušenie Ústavou SR zaručených procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania len v tom prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosiahla značnú, resp. výraznú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

24. Obsahom práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnotením dôkazov a ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (IV. ÚS 22/04 a I. ÚS 50/04).

25. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namieta, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, keďže odvolací súd sa iba stotožnil s úvahami súdu prvej inštancie a neuvedol žiadne vlastné úvahy. Odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inštancií považuje dovolateľka za nedostatočné, keďže sa podľa jej názoru nevysporiadali s namietanými skutočnosťami, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie sporu.

26. Podľa názoru odvolacieho súdu sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia neobmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ale sa stručne vysporiadal aj s relevantnými odvolacími námietkami. Kľúčovou námietkou bolo tvrdenie žalovanej, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu dodatku č. 1 k podnájomnej zmluve a z tohto dôvodu mal žalobcovi vzniknúť nárok na zaplatenie nájomného za mesiac október 2020 v sume 2 808 eur (t. j. zníženej oproti dohode v podnájomnej zmluve), ktorú sumu žalovaná akceptovala, keďže odvolaciemu súdu v petite svojho dovolania navrhla, aby bola zaviazaná len na zaplatenie uvedenej sumy. Túto námietku žalovaná uplatnila aj v konaní pred súdom prvej inštancie, ktorý sa ňou pomerne podrobne zaoberal v odseku 46 odôvodnenia svojho rozhodnutia (strany 8 až 10) so záverom, že medzi zmluvnými stranami nedošlo k platnému a účinnému uzavretiu dodatku č. 1 k podnájomnej zmluve (a teda k úprave nájomného), pretože žalovaná nepreukázala, že prijatie návrhu dodatku č. 1 došlo účinne do dispozičnej sféry žalobcu a kedy sa tak stalo, t. j. ktorým okamihom by sa dodatok č. 1 považoval za uzavretý (platný a účinný). Žalovaná síce uviedla, že podpísaný dodatok č. 1 zaslala žalobcovi obyčajnou poštou, ale uvedenú skutočnosť nijako nepreukázala a toto jej tvrdenie bolo žalobcom účinne popreté, keď v zmysle § 43a ods. 3 OZ bol návrh na uzavretie dodatku č. 1 žalobcom účinne odvolaný, keďže dňa 10. augusta 2020 odoslal na poštovú prepravu odvolanie návrhu na uzavretie dodatku č. 1, ktoré bolo žalovanej preukázateľne doručené dňa 11. augusta 2020 o 10:48 hod. Dodatok podpísaný žalovanou bol žalobcovi doručený až dňa 13. augusta 2020 spolu s listom z 12. augusta 2020, označeným ako výpoveď z nájmu. Žalobcom účinne odvolaný návrh dodatku č. 1 nemohol byť potom žalovanou platne prijatý po dátume 11. augusta 2020, aj keď obsahoval dátum uvedený na dodatku 25. júna 2020. V platnosti preto zostala cena nájmu dohodnutá medzi zmluvnými stranami v podnájomnej zmluve z 28. februára 2018 (nedošlo k jej zníženiu tak, ako sa navrhovalo v dodatku č. 1) a žalobca oprávnenne vystavil žalovanej faktúru č. 023 za mesiac október 2020 v sume 4 212 eur. Žalovaná počas konania na súde prvej inštancie potvrdila, že túto faktúru nezaplatila ani čiastočne (v sume 2 808 eur), pretože sa chcela vyhnúť tomu, aby sa čiastkové plnenie považovalo za uznanie celkovej sumy. K uvedenej argumentácii žalovanej sa odvolací súd vyjadril v odsekoch 9 až 16 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Preto je neopodstatnená dovolacia námietka a argumentácia žalovanej, že odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšej inštancie je nedostatočné a odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nepreskúmateľné.

27. Dovolací súd ďalej uvádza, že žalovaná v podanom odvolaní nenamietala nesprávne právne posúdenie veci v otázke platnosti podnájomnej zmluvy. Argumentáciu, že v prípade absolútnej neplatnosti však nastáva iná situácia v hodnotení dôkazov, pri určovaní výšky nájmu, taktiež má absolútna neplatnosť podnájomnej zmluvy význam pri uplatňovaní zmluvnej pokuty, žalovaná uviedla po prvýkrát až v dovolaní podanom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. V dovolaní žalovaná tiež uviedla, že na absolútnu neplatnosť tejto zmluvy bolo v konaní poukázané, avšak súd prvej inštancie ju neskúmal. Toto tvrdenie žalovanej nie je pravdivé, pretože nevyplýva z obsahu spisu, vrátane dovolania. Až v elektronickom podaní, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 28. augusta 2023, t. j. po podaní dovolania zo strany žalovanej a uplynutí lehoty na jeho podanie žalovaná oznámila, že v inom konaní vedenom na rovnakom súde medzi rovnakými stranami sporu (ktorého predmetom je nájomné za iné obdobie) súd v rámci predbežného právneho posúdenia veci považoval podnájomnú zmluvu za absolútne neplatnú. Prílohou tohto podania je zápisnica z pojednávania v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/109/2020 z 5. mája 2023 (t. j. po podaní dovolania v predmetnej veci), v ktorej je zaprotokolované vyjadrenie právneho zástupcu žalovanej (ten istý ako v predmetnej veci): pravdupovediac som neskúmal platnosť podnájomnej zmluvy, mám však za to, že žalobca nemôže sám sebe prenajímať nehnuteľnosť. Z uvedeného vyjadrenia právneho zástupcu žalovanej vyplýva, že až do konania tohto pojednávania sa tento otázkou platnosti predmetnej podnájomnej zmluvy vôbec nezaoberal. Dovolací súd poukazuje na to, že v zmysle § 380 CSP je odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi a ex offio prihliada iba na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok. Z odseku 11 odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu

vyplyva, že odvolací súd sa k otázke (ne)platnosti predmetnej podnájomnej zmluvy vyjadril v tom smere, že túto otázku neriešil s poukazom na nemožnosť rozširovať odvolacie dôvody po uplynutí lehoty na podanie odvolania a zároveň poukázal na to, že sa jedná o novotu, keďže žalovaná túto námietku nevzniesla v konaní na súde prvej inštancie a ani v podanom odvolaní a nepreukázala splnenie zákonných dôvodov pre uplatnenie novoty v odvolacom konaní (§ 366 CSP). Odvolací súd tiež vyslovil názor, že súd prvej inštancie považoval podnájomnú zmluvu za platnú, voči čomu žalovaná včas nenamietala. Dovolací súd poukazuje na to, že žalovaná v odvolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP] len v súvislosti s posúdením jedinej spornej otázky (ako uviedla), a to či došlo k doručeniu dodatku č. 1 k podnájomnej zmluve z 28. februára 2018 žalobcovi. Z uvedeného je zrejmé, že v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo medzi stranami vôbec sporné, či podnájomná zmluva je alebo nie je platná.

28. Civilné sporové konanie sa riadi zásadou formálnej pravdy, a preto je súd v tomto konaní limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, ktoré sú podopreté relevantnými dôkazmi. Každá strana sporu má povinnosť označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie veci a podprieť ich dôkazmi tak, ako to vyplýva z článku 8 CSP. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaná v konaní na súde prvej inštancie a ani v podanom odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie nevzniesla námietku absolútnej neplatnosti podnájomnej zmluvy. Súd oboch inštancií sa preto touto námietkou ani nezaoberali. Podnájomnú zmluvu považovali za platnú (až do jej ukončenia výpoveďou zo strany žalovanej) a v konaní sa zaoberali len hlavnou spornou otázkou, a to či došlo alebo nedošlo k platnému a účinnému uzavretiu dodatku č. 1 k podnájomnej zmluve z 28. februára 2018. Námietku možnej neplatnosti podnájomnej zmluvy, uplatnenú žalovanou až po podaní odvolania a uplynutí lehoty na jeho podanie, v elektronickom podaní doručenom súdu dňa 28. augusta 2023, odvolací súd považoval za novotu, pričom konštatoval, že žalovaná nepreukázala splnenie zákonných dôvodov pre uplatnenie takejto novoty v odvolacom konaní (§ 366 CSP), s čím dovolací súd vyjadruje súhlas.

29. Aby došlo k porušeniu práva strany sporu na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, musí ísť o prípad, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu došlo k porušeniu procesného práva strany, pričom miera porušenia tohto procesného práva nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V posudzovanom prípade dovolací súd nezistil žiadnu vadu zmätočnosti, resp. taký procesný postup súdov nižšej inštancie, ktorý by bol v rozpore s CSP a jeho následkom by bolo závažné porušenie procesného práva žalovanej, ktoré by v dôsledku svojej intenzity a relevantnosti znamenalo porušenie jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd sa námietkami žalovanej v odvolaní zaoberal a vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia a zároveň sa vyjadril aj k novote, ktorú žalovaná uplatnila až v priebehu odvolacieho konania, po podaní odvolania a uplynutí lehoty na jeho podanie. Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšej inštancie spĺňajú náležitosti ustanovené zákonom (§ 220 ods. 2, § 393 ods. 2 CSP), nie sú nepreskúmateľné, pričom odvolací súd ako aj súd prvej inštancie sa zaoberali a vysporiadali s rozhodujúcimi (kľúčovými) argumentmi žalovanej, ktoré boli ňou namietané vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej. Odvolací súd posudzuje vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia v rozsahu a výlučne podľa odvolacích dôvodov, ktoré odvolateľ uvedie a obsahovo vymedzí do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Za obsahové vymedzenie odvolania je vždy zodpovedný odvolateľ (viď uznesenie NS SR sp. zn. IObdo/47/2022 z 19. októbra 2023), pričom v zmysle § 373 ods. 1 CSP platí, že nedostatočné obsahové vymedzenie odvolania nepredstavuje vadu, na odstránenie ktorej by súdy mali odvolateľa vyzývať. Zo žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku nevyplýva pre odvolací súd povinnosť odvoláciu argumentáciu odvolateľa dotvárať, resp. dopĺňať. S poukazom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade nie je daná prípustnosť dovolania žalovanej podľa § 420 písm. f) CSP.

30. Dovolateľka ďalej prípustnosť dovolania vyvodzovala aj z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v prípade, ak je prípustnosť dovolania vyvodzovaná z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, je dovolateľka v zmysle § 432 CSP povinná uviesť, že napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a takto uplatnený dovolací dôvod vymedziť tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré považuje za nesprávne a v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia

(čo logicky predpokladá uviesť, ako by mala byť vec posúdená správne). O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľkou. Pokiaľ dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v danom prípade závisí od toho, ako dovolateľka sama vysvetlila, konkretizovala a náležite doložila, že je daný dôvod prípustnosti dovolania v zmysle citovaného ustanovenia. Povinnosťou dovolateľky je tiež vymedziť relevantnú právnu otázku, uviesť, ako ju riešil odvolací súd a zároveň uviesť, ako mala byť táto otázka riešená správne (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018).

31. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnou aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, avšak nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

32. Z obsahu dovolania nevie dovolací súd vyabstrahovať právnu otázku relevantnú v zmysle § 421 ods. 1 CSP, t. j. takú, ktorú by odvolací súd riešil a na ktorej riešení by založil napadnuté rozhodnutie. Pokiaľ by touto otázkou mala byť otázka (ne)platnosti podnájomnej zmluvy, tak z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa touto otázkou nezaoberal a neriešil ju, s poukazom na nemožnosť rozširovať odvolacie dôvody po uplynutí lehoty na podanie odvolania, ako aj s poukazom na to, že sa jedná o novotu a žalovaná nepreukázala splnenie zákonných dôvodov pre uplatnenie novoty v odvolacom konaní (§ 366 CSP). Keďže dovolací súd nie je treťou inštanciou, nie je oprávnený riešiť tie právne otázky, ktoré neboli riešené súdmi nižšej inštancie a na riešení ktorých tieto súdy nezaložili svoje rozhodnutia. Inak povedané, dovolací súd sa v dovolacom konaní nemôže zaoberať posudzovaním právnej otázky neriešenej v konaní pred súdmi prvej a odvolacej inštancie.

33. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvej inštancie a ani odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP z dôvodov, ktoré tvrdila v dovolaní. Zároveň v časti uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 432 v spojení s § 421 CSP nie je dovolanie odôvodnené tak, ako to vyžaduje zákon (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. c) a písm. f) CSP.

34. V dovolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu vznikol proti žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP). O výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

35. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.